

Vragen en korte Mededeelingen.

De Flora van Nederland. Het aantal personen, dat zich bij den heer HEUKELS heeft aangemeld, met het plan om deel te nemen aan het onderzoek naar de verspreiding der wildgroeijende planten in ons vaderland bedraagt nu ruim 200, waaronder een 4-tal dames.

Het juiste aantal is niet op te geven, daar sommigen meldden, zich met anderen te hebben verenigd, om een bepaalde streek te onderzoeken. Zoo b.v. het onderwijzersgenootschap Wieringen voor het geheele eiland, een aantal onderwijzers op Zuid-Beveland voor dat eiland. Zich zoo te verenigen, verdient natuurlijk ten zeerste aanbeveling, misschien is dat denkbeeld wel in meer streken van het land uit te voeren.

Het aantal deelnemers bedraagt voor de provinciën:

Limburg.....	5
Noord-Brabant.....	20
Gelderland.....	33
Utrecht.....	12
Overijsel.....	19
Drenthe.....	4
Groningen.....	19
Friesland.....	25
Noord-Holland.....	25
Zuid-Holland.....	29
Zeeland.....	13

204

Vuren- en grenenhout. Als antwoord op de vraag omtrent vuren- en grenenhout kan ik het volgende mededeelen:

Grenenhout komt van *pinus sylvestris*, in ons land gewoonlijk grove den genoemd. De Noordduitschers noemen hem Kiefer en de Zuidduitschers Föhre. Misschien is deze laatste naam hetzelfde als het Zweedsche furu zooals daar het greenenhout genoemd wordt.

Het vurenhout noemen de Zweden „gran.“

Onze namen vuren en greenen zijn blijkbaar van de Zweedsche namen furu en gran afgeleid, maar ongelukkig heeft men elkaar verkeerd begrepen en de beteekenis der woorden juist andersom genomen.

In de handel is daardoor in vroeger jaren dikwijls misverstand ontstaan en daarom plaatst men thans in de contracten met de Oostzeehavens altijd de woorden without en roodhout, met het eerste wordt dan vuren en met het tweede grenenhout bedoeld.

Vurenhout komt van *abies excelsa* ook wel *pinus abies* of *picea excelsa* somtijds genoemd. In ons land heet hij gewoonlijk fijne den, het is de spar, die men voor de kerstboomen neemt. In Duitschland heet hij Fichte of Rottanne om de roodachtige kleur der bast.

Men hoort somtijds spreken van vuchtenhout, dit is echter niet anders dan het Duitsche Fichten of het Oostzee vurenhout, maar omdat de in Beieren gegroeide boomstammen veel grover zijn en zwaarder van afmeting dan de Scandinavische, meent men met een andere boomsoort te doen te hebben.

Dennenhout komt van de *abies pectinata* ook *pinus picea* of *abies alba* misschien genoemd.

Aangezien deze boomsoort in ons land niet in 't wild voorkomt of in ieder geval niet als bosch wordt aangeplant en bijna uitsluitend op buitenplaatsen gevonden wordt, heeft de volksmond er geen naam voor en verwacht men hem met de fijne den,

Aan zijn donkergroene naalden heeft het Schwarzwald zijn naam te danken. Deze boom is de reus der naaldboomen van Europa en wordt in Duitschland Edeltanne of ook Weisstanne genoemd om zijn eenigzins zilverachtige bast.

In Scandinavië komt deze boom in 't wild niet voor. De volksmond geeft aan alle naaldboomen in ons land de

naam van dennen en dit is de oorzaak van de verwarring die over de juiste benamingen ontstaan is.

Deventer 19 December 1896. BERNARD STOFFEL.

De namen door mij genoemd in de Schoolflora zijn overgenomen uit de Flora van Nederland van prof. Oudemans, die daarbij uitdrukkelijk vermeldt, dat de opgaven in de Landhuishoudkundige Flora van prof. van Hall foutief zijn. Deze nu geeft op, dat het grenenhout afkomstig is van de *Pinus sylvestris* L., de grove den, en het vurenhout van *Picea excelsa* L. (*Pinus Abies* L., *Abies excelsa* Poir.), de fijne den of spar. Daarentegen zegt prof. Oudemans op het gezag van generaal-majoor Seelig, die in zijne betrekking als artillerie-officier, de afkomst dier houtsoorten kritisch onderzocht, dat het hout van *Pinus sylvestris* is vurenhout, dat van *Picea excelsa* is dennenhout, en dat van *Abiës alba* Mill (*Pinus Picea* L., *Abiës pectinata* D C) de zilverspar, is grenenhout. Daaraan heb ik mij gemeend te moeten houden. Prof. Grothe n.l. in zijne *Mechanische Technologie* sprak weer iets anders en zegt dat het grenenhout afkomstig is van *Picea excelsa*, het vurenhout van *Pinus sylvestris* en het dennenhout van *Abiës alba*.

Doch hoe is het nu in werkelijkheid? De heer Stoffel houdt vol, dat de door hem vermelde namen de juiste zijn, zooals blijkt uit bovenstaand ingezonden stuk. Hij is deskundige, doch om meer zekerheid te krijgen, heb ik mij tot een anderen deskundige gewend, de heer J. A. v. d. Kloes, leeraar aan de Polytechnische School te Delft. Deze deelt mij mede, dat het hout van *Pinus sylvestris* heet grenenhout (dus van de grove den), dat van *Picea excelsa* heet vurenhout (dus van de spar) en dat van *Abies alba* dennenhout. Zijne namen komen dus geheel overeen met die van den heer Stoffel, zoodat wij, waar 2 bekende deskundigen dit zeggen, mogen aannemen, dat de vroegere opgaven onjuist waren.

Misschien is het voor hen, die belang in deze zaak stellen en de 3 bedoelde dennensoorten niet van elkaar weten te onderscheiden, niet overbodig hier het volgende lijstje toe te voegen.

Naalden 2 aan 2 bijeenstaand, aan korte kleine takjes *Pinus sylvestris*, grove den;

Naalden alleenstaand: Naalden vierkant, spits, rondom de takken staand *Picea excelsa*, spar;

Naalden vlak, in 2 zijdelingsche rijen van de takken afstaand, van onderen met 2 blauwachtig witte strepen *Abiës alba*, zilverspar.

H. HEUKELS.

Vuren- en grenenhout. In de laatste aflevering van *De Levende Natuur* zie ik, dat er kwestie bestaat omtrent de botanische origine van een paar namen van houtsoorten. Met zekerheid kan ik u zeggen, dat grenenhout komt van *Pinus sylvestris* L.; vurenhout van *Picea excelsa* Lk en dennenhout van *Abies pectinata* DC. Het is trouwens ook wel eenigzins na te gaan, daar de Deutsche naam van *Picea excelsa* Föhre is, en die voor *A. pectinata* Tanne, waarvan onze namen, dunkt mij, wel afstammen.

De namen van de boomen, die ik hier heb gebruikt, zijn voor enkele jaren op een botanisch congres in Duitschland als de algemeen gangbare verklaard, want ook daar bestond eenige verwarring omtrent de benamingen van van verschillende coniferen.

Wageningen,

W. VERSLUYS WZN.

Conserveeren van spinnen. In uw tijdschrift *De Levende Natuur*, dat mij steeds best bevalt, lees ik op blz. 201 dat ik mijn collectie araneïden heb op spiritus van 60°. Dit moet zijn van 30° (alcohol) met plus minus 5 procent zuivere glycerine.

Den Haag.

Dr. A. W. M. VAN HASSELT.